

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te OOSTROZEBEKE

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	19811
Instelling	Vrije Basisschool
Directeur	Ilse Vervaeck
Adres	Wielsbekestraat 21 - 8780 OOSTROZEBEKE
Telefoon	056-66.80.60
Fax	056-66.65.40
E-mail	vbsoostrozebeke@scarlet.be
Website	www.vrije.basisschooloostrozebeke.be
Bestuur van de instelling	Vrije Kath. Centrumscholen
Adres	Ingelmunstersteenweg 99 - 8780 OOSTROZEBEKE
Scholengemeenschap	Mandel - Leie
Adres	Monseigneur Debrabanderestraat 23 - 8710 OOIGEM
CLB	Vrij CLB Weimeersen
Adres	Zuiderlaan 42 - 8790 WAREGEM
Dagen van het doorlichtingsbezoek	08-10-2013, 10-10-2013, 11-10-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	11-10-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	25-10-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Peter De Clerck
Teamleden	Geert Alleman, Hendrik D'Hulster
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Rapporteringspraktijk	17
4.2 Deskundigheidsbevordering	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Deze vrije basisschool situeert zich in het centrum van Oostrozebeke en telt ruim 600 leerlingen, verspreid over twee vestigingen. In de eerste vestiging zijn de kleuterafdeling en de onderbouw ondergebracht. De bovenbouw bevindt zich op wandelafstand. De leerlingen komen uit de brede schoolomgeving. Opvallend is het geringe aantal zittenblijvers en een laag percentage anderstalige kinderen. Beide vestigingsplaatsen kenmerken zich door een bijzonder nette en aantrekkelijke infrastructuur. Recent werd op de hoofdafdeling het klooster aangekocht en als administratief centrum ingericht en kreeg de kleuterafdeling een functionele en modern ingerichte bewegingsruimte. De school wil zich als een warme school profileren. Bovendien zet ze sterk in op structuren, orde en discipline. Omwille van een doeltreffend organisatorisch schoolmanagement van de vorige en de huidige directeur slaagt het beleid in haar opzet. De huidige directeur startte in haar huidige functie op 1 september 2013 en groeide door vanuit de zorgcoördinatie. Op basis van het vooronderzoek op 8 oktober 2013 onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de inspanningsverplichting van de kleuterafdeling voor Nederlands en wereldoriëntatie en voor diezelfde leergebieden de resultaatsverplichting van de lagere afdeling. Daarnaast onderzocht ze ook aspecten van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de schoolinfrastructuur en de kwaliteit van de rapporteringspraktijk, de deskundigheidsbevordering en het algemeen beleid van de school.

Het erkenningsonderzoek wijst uit dat in de kleuterschool de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. De school streeft met andere woorden in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen na. In de lagere afdeling kan de school haar inspanningen ten aanzien van de maatschappelijke verwachtingen hard maken voor het leergebied Nederlands. Voor dit leergebied levert de school voldoende inspanningen om met een meerderheid van de leerlingen de eindtermen te bereiken.

Voor wereldoriëntatie kan ze dat nog niet. De school voldoet niet aan haar verplichting om bij de meerderheid van de leerlingen de eindtermen voor alle domeinen van dit leergebied te bereiken. In de kleuterafdeling hanteren de kleuteronderwijzers een doelgerichte thema- en dagplanning waarbij een sterke onderlinge afstemming tussen de parallelklassen opvalt. Alle domeinen van de leergebieden komen geïntegreerd en vrij evenwichtig aan bod. Afspraken voor onder meer het kalender- en pictogramgebruik vertalen zich in het klasbeeld en onderstrepen de aandacht voor structuur. Het gebruik van begrippen- en woordenschatlijsten over de verschillende klassen als uitgangspunt voor het talig aanbod is te vrijblijvend en draagt niet bij tot een effectieve ondersteuning voor kinderen met taalachterstand. Uitdagende boekenhoeken versterken veelal de aandacht voor de talige ontwikkeling. Verschillende hoeken worden verrijkt binnen het thema. Het gericht aanbod waarbij kleuters gaan waarnemen, zelfstandig uitproberen, samenwerken, spelend exploreren en experimenteren kan in verschillende klassen nog aan belang winnen. Veelal worden de activiteiten vanuit de leerkracht gestuurd. Voor de uitbouw en afstemming van de terugkerende activiteiten op de ontwikkelingsleeftijd van de kleuters en een doeltreffend gebruik van de onderwijstijd heeft de school nog een weg af te leggen.

In de lagere afdeling kiezen de leerkrachten voor het leergebied Nederlands pas recent voor een onderwijsleerpakket dat conform is aan het leerplan. Alle domeinen komen vrij evenwichtig en geïntegreerd aan bod. Het leerlingenwerk en de planningsdocumenten wijzen op een doelgerichte aanpak. De evaluatiegegevens over de leerresultaten van methodegebonden en genormeerde toetsen geven voldoende indicaties dat de meeste leerlingen de vooropgestelde doelen effectief bereiken. De meeste leerlingen stappen succesvol over naar het vervolgonderwijs. Voor het leergebied wereldoriëntatie kiest de school voor de selectie van eigen leerinhouden en leerlijnen. Hoewel er een zeer sterke parallelwerking is, is het aanbod over de klassen heen echter te weinig afgestemd op het leerplan en niet leerplandekkend. Bepaalde domeinen zoals techniek en maatschappij vallen nagenoeg in de meeste klassen uit. Er zijn geen eenduidige afspraken en inzichten over het evenwicht tussen thematisch en cursorisch onderwijs. Bovendien leidt in verschillende klassen een te sterk leerkrachtgestuurd onderwijs tot een frontaal-klassikale aanpak en krijgen in de meeste groepen de kinderen weinig kansen om tijdens (inter)actieve werkmomenten en uitdagende opdrachten ontdekkend te leren. Het doorgaans goed gebruik van digitale borden en de degelijk voorbereide uitstappen zijn een eerste stap in de goede richting. Het kwaliteitsonderzoek van de rapporteringspraktijk en de deskundigheidsbevordering maakt duidelijk dat deze processen in beperkte mate doelgericht verlopen om het leerproces te ondersteunen. De school

bewaakt nog maar weinig de doeltreffendheid van deze processen door een gebrek aan kritische analyses. Doordat de visie op evaluatie en rapportering vanuit de leerplannen nog niet leeft binnen het team krijgt de rapporteringspraktijk voornamelijk invulling vanuit traditie en gewoonte. Ondanks het enthousiasme en een sterke betrokkenheid van de leerkrachten, verloopt ook de deskundigheidsbevordering van het team nog weinig doelgericht. Deze is veelal te weinig geënt op vooropgestelde prioriteiten op korte en langere termijn. De school maakt weinig of geen gebruik van de aanwezige expertise van het team. Beide processen dragen op dit ogenblik nog maar weinig bij tot de verdere ontwikkeling van de school. Tijdens het onderzoek van het algemeen beleid komt naar voor dat de directeur de zorg voor de geboden onderwijskwaliteit van de school ter harte wil nemen. De directeur wil 'duimen' voor een kwaliteitsvolle school. Ze kan zich hierin laten bijstaan door sterk betrokken en gemotiveerde leerkrachten en teamleden. De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de kleuterafdeling. Binnen deze afdeling is het draagvlak voldoende groot om het ontwikkelingsproces verder te zetten op de ingeslagen weg en zelf de onderwijskwaliteit, mede op basis van de aanbevelingen in dit verslag, verder bij te sturen, te verbeteren en te borgen.

Voor de lagere afdeling formuleert de onderwijsinspectie een gunstig advies voor het leergebied Nederlands en een beperkt gunstig advies voor het leergebied wereldoriëntatie. Voor Nederlands bereikt de lagere afdeling de eindtermen in voldoende mate. Voor het leergebied wereldoriëntatie moet het team van deze afdeling eerst grondig investeren in leerplankennis met het oog op een functionele toepassing van dit leerplan. Het uiteindelijke doel moet zijn dat het merendeel van de leerlingen de eindtermen van alle domeinen van wereldoriëntatie bereikt.

Het huidige positieve klimaat in de school biedt kansen tot rendement en om samen succesvol te werken aan de pedagogisch-didactische prioriteit die de onderwijsinspectie oplegt. De inspectie zal over drie jaar een opvolgingscontrole uitvoeren om na te gaan of het team uit de lagere afdeling dit vastgestelde tekort heeft weggewerkt.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers voorzien in een inhoudelijk onderwijsaanbod dat de verschillende domeinen van het leergebied beslaat. Dit gebeurt in een sterk gestructureerde leeromgeving en vanuit een thematisch samengesteld aanbod in horizontale samenhang met de andere leergebieden. Er zijn aanzetten om de doelgerichtheid van het aanbod te verhogen en te bewaken.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen van wereldoriëntatie in voldoende mate na. De leerkrachten bieden een ontwikkelingsaanbod aan dat aansluit bij de leefwereld van de kinderen. De leerkrachten organiseren hierbij doorgaans zinvolle activiteiten en beschikken over mooie ondersteunende ontwikkelingsmaterialen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Voor het onderwijsaanbod gaat de activiteitenkeuze doorgaans de doelenplanning vooraf. Toch zorgen de leerkrachten voor voldoende verantwoording vanuit netgebonden bronnenmateriaal en in toenemende mate vanuit de leerplannen.

De leerkrachten beschikken over een digitaal planningsinstrument om hun aanbod systematisch aan het decreetale referentiekader af te toetsen. Het gebruik van de mogelijkheid om hiaten op te sporen en waar nodig bij te sturen, bevindt zich in een aanvangsfase. Ook de oefening om de totaliteit van het aanbod over de klassen heen in kaart te brengen werd nog niet gemaakt. Voor enkele terugkerende thema's of andere onderwijskundige aspecten is dit wel het geval en werden concrete groeilijnen uitgewerkt. Verschillende leerkrachten zijn vragende partij naar meer duidelijkheid en afspraken over de beleidsverwachtingen bij de planning van hun activiteiten.

Alle leerkrachten hanteren een jaar-, week- en dagplanning. De domeinen van de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie komen daarbij in de verschillende thema's evenwichtig en geïntegreerd aan bod. Een veelal eenzijdige selectie van dominante leerplandoelen wordt aan de thema's gekoppeld. Voor de activiteiten zelf, verwijzen alle leerkrachten voldoende duidelijk naar leerplan- en/of ontwikkelingsdoelen. Verschillende leerkrachten zijn weinig kritisch in de selectie van de doelen, waardoor de planningsdocumenten in een onoverzichtelijke en weinig werkbare lijst van na te streven doelen resulteren. De doelen zijn afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de kleuters. Dit laatste is niet het geval voor terugkerende verzorgende activiteiten.

Doorgaans komen jaargebonden thema's aan bod die aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen. Het veelvuldig overleg beklemtoont de parallelwerking en mondt uit in verschillende concrete afspraken en een sterke gelijkgerichtheid. De afspraken over de leeftijdsgroepen heen zijn geringer, waardoor de verticale samenhang van de ontwikkelingsinhouden niet altijd verzekerd is. In mindere mate bepalen de interesses en de wensen van de kleuters mee de activiteitenkeuzes.

Talige initiatieven vatten meestal aan tijdens groepsactiviteiten. De ontwikkelingsondersteunende leerkrachtenstijl zet de kinderen in de meeste groepen aan tot actief participeren aan gesprekken, luistermomenten en creatieve talige tussendoortjes. De kleuters kunnen spontaan spreken over ervaringen en gebeurtenissen uit hun ervaringswereld. De leerkrachten beschikken over diverse graduele woordenschatlijsten. Ze worden nog maar weinig functioneel gebruikt om in onderling overleg het aanbod op elkaar en op de individuele leerlingen af te stemmen. Expliciete hoeken waar kinderen in alle rust al dan niet interactief verhalen kunnen beluisteren komen leerkrachtafhankelijk voor.

Er zijn afspraken om voor de oudste kleuters de ontluikende vaardigheden in de taalontwikkeling af te stemmen op het vervolgonderwijs. Voor schrijfinitiatie hanteren de leerkrachten een ontwikkelingsgerichte methodiek die is afgestemd op het eerste leerjaar.

Ook voor het leergebied wereldoriëntatie komen de verschillende domeinen in de thema's voldoende aan bod. Bovendien zijn de gemaakte afspraken voor tijdskaders duidelijk zichtbaar in alle kleuterklassen en worden ze consequent toegepast. In verschillende hoeken krijgen kinderen kansen om de opgedane ervaringen op eigen tempo verder te oefenen en/of te delen met anderen en tot interactie te komen. Dit gebeurt doorgaans vanuit een brede benadering en onder stimulans van de leerkracht. Rollenspel krijgt stimulansen in de huis- en winkelhoek. De aankleding van de winkelhoek kan vaak nog sterker binnen het lopende thema worden verlevendigd. De integratie van talige aspecten komt binnen de verschillende thema's sterk naar voor door onder meer de klaspop, diverse kijkplaten en creatieve denkspeellen. Verschillende kansen tot drama en rollenspel, het schoolthema en leeruitstappen verlevendigen bovendien de thema's.

Opvallend is de veelal sterk sturende houding van de leerkracht. Het gericht aanbod waarbij kleuters gaan waarnemen, zelfstandig uitproberen, samenwerken, spelen en bewegen kan in verschillende klassen nog aan belang winnen. Het zelfstandig spel wordt vaak ondersteund met opdrachtkaartjes en stappenplannen waardoor de zelfsturing en facetten van leren leren expliciet aan bod komen. De werkelijkheid wordt in de klas gehaald, maar evengoed komen de kleuters in contact met de nabije omgeving. De klasuitstapjes zijn doelgericht voorbereid en sluiten nauw aan bij de thema's. In sommige klassen kennen ze een vervolg in het hoekenwerk.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

De school maakt duidelijke keuzes bij de organisatie van haar aanbod en de groepering van de leerlingen. Mede hierdoor en dankzij de aantrekkelijke schoolaccommodatie kunnen de leerkrachten hun onderwijsopdracht in goede omstandigheden uitvoeren. Leerkrachten slagen erin om een efficiënt en doelgericht klasleven uit te bouwen. Voor de uitwerking van de terugkerende activiteiten heeft de school nog een weg af te leggen om deze af te stemmen op de ontwikkelingsleeftijd van de kleuters en om de onderwijstijd efficiënter te gebruiken.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De goed gestructureerde, aantrekkelijke en ruime klassen zijn van degelijk meubilair voorzien op maat van de kinderen. Het klasbeeld biedt een zeer verzorgde aanblik en nodigt de kleuters uit om aan de slag te gaan in verschillende hoeken. Alle klassen kunnen beschikken over een ruim gamma van uitdagende ontwikkelingsmaterialen. De materialen zijn doorgaans levensecht en zorgen ervoor dat de kinderen zich kunnen inleven in hun spel, het thema of hun rol.

Materieel beheer
Infrastructuur

De netheid van de lokalen, de schoolgebouwen en het schooldomein op zich is opmerkelijk. Het is duidelijk dat alle betrokkenen hierin hun verantwoordelijkheid opnemen en de kinderen hier continu op attent worden gemaakt. De school werkte hiervoor een jaarprogramma uit in de vorm van een schoolthema dat elementen van het sociaal functioneren onder de aandacht brengt. Deze school is hiervoor een voorbeeld van goede praktijk.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Bij elk thema staat een selectie van dominante doelen voorop. Deze dominante doelen worden nog niet gebruikt als uitgangspunt voor de evaluatie. Bovendien selecteren de leerkrachten soms leerplandoelen, soms ontwikkelingsdoelen of soms ontwikkelingslijnen uit het netgebonden referentiedocument. De afspraken voor de teamleden zijn hierin niet duidelijk. De doelselectie bij de activiteiten is te uitgebreid, waardoor het onmogelijk is om de ontwikkeling van de kleuters doelgericht in kaart te brengen.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Interne en externe
communicatie

De school voorziet in formele en informele contacten om over de ontwikkeling van de kinderen te communiceren. Tijdens welkomstmomenten geven de kleuteronderwijzers duidelijke informatie over de verwachtingen voor onder meer de taal-, denk- en motorische ontwikkeling. Soms overhandigen leerkrachten kinddiploma's om specifieke vaardigheden of attitudes te rapporteren. Naast de heen-en weertas biedt de website kansen om de schoolse activiteiten en het aanbod binnen de thema's op te volgen. In sommige klassen zijn er aanzetten om tot een portfolio te komen waarbij de ouders worden betrokken.

De leerkrachten gaan in beperkte mate na in welke mate de kleuter de gestelde doelen heeft bereikt. Dit proces verloopt voor de onderzochte leergebieden nog niet doelgericht om het leerproces te ondersteunen en bij te sturen. Leerkrachten geven aan dat ze hierin nog zoekende zijn.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De school voorziet in structuren, afspraken en procedures om een betrouwbaar en breed beeld van de kinderen te schetsen. Indien nodig worden vanuit de zorgwerking specifieke testen afgenomen om taal- en denkcompetenties in kaart te brengen. Overgangsgesprekken zorgen voor een doorlopende lijn in de beeldvorming. Voor kinderen met specifieke noden biedt de zorgcoördinator extra ondersteuning. De bevindingen en interventies worden in het kinddossier bijgehouden en zijn raadpleegbaar, maar nog niet alle leerkrachten maken er functioneel gebruik van. De meeste leerkrachten houden in beperkte mate vaststellingen bij in een observatieschrift. Deze observaties zijn weinig gestructureerd en doelgericht en dienen vooral als basis voor het Multidisciplinair Overleg (MDO) en om hulpvragen te formuleren. Voor anderstalige kleuters of kleuters met een taalachterstand voorziet de zorgleerkracht in een aantal ondersteunende activiteiten.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Leerkrachten tekenen overwegend op eigen initiatief in op nascholingsinitiatieven. De daarbij opgedane kennis en ervaringen zijn vooral merkbaar binnen de eigen klas en de parallelklassen. Positief zijn de inspanningen uit het verleden waarbij de meeste kleuteronderwijzers aan diverse workshops participeerden om zich te bekwamen in technische geletterdheid en zich het gebruik van het digitaal planningsdocument eigen te maken.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Alle domeinen komen vrij evenwichtig en geïntegreerd aan bod. De evaluatiegegevens over de leerresultaten van methodegebonden en genormeerde toetsen geven aan dat de meeste leerlingen de vooropgestelde doelen bereiken.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het onderwijsaanbod voor het leergebied Nederlands is in de lagere afdeling pas vanaf dit schooljaar volledig conform aan het leerplan. De leerkrachten gebruiken bij de planning en de voorbereiding van het onderwijsaanbod consequent onderwijsleermethodes. Opvallend is de keuze om voor spelling een andere methode te hanteren. De school geeft aan hierin nog zoekende te zijn. Sommige leerkrachten raadplegen af en toe het leerplan.

De meeste leerkrachten plannen zinvolle activiteiten en houden voor de verschillende domeinen rekening met deeltappen. De meeste leerkrachten volgen hiervoor de aanbevelingen uit de methodes. Productieve en receptieve vaardigheden komen aan bod. Leerkrachten hebben aandacht voor creatief schrijven en verschillende teksttypes. Hoewel de meeste leerkrachten aangeven dat ook voor hen communicatie het belangrijkste doel is voor het leergebied Nederlands, gaat veel aandacht naar technische leesvaardigheden en spelling. Bij de receptieve vaardigheden ligt de klemtoon op technisch lezen. Sommige leerkrachten geven aan dat ze het moeilijk hebben met het wegvallen van bepaalde leerinhouden voor taalbeschouwing. Het expliciet werken aan (inter)culturele gerichtheid gebeurt nog maar weinig en is nog niet gericht op de eindtermen en/of de leerplandoelen. Een uitzondering hierop is de deelname aan inleefateliers voor de oudste leerlingen. In enkele klassen zien we expliciete aandacht voor individuele luistermomenten.

Vanuit de onderwijsmethode is er voldoende afstemming van het onderwijsaanbod op de opbouw en gradatie van het leerplan. De samenhang tussen de verschillende domeinen is met uitzondering voor spelling verzekerd. Voor dit laatste domein is hiervoor in de meeste klassen enige inhoudelijke bijsturing voorzien. In sommige klassen zijn onderwerpen uit de taalmethode op een doordachte manier opgenomen in het aanbod van het leergebied wereldoriëntatie. Muzische tussendoortjes maken de brug tussen taal- en muzische ontwikkeling.

Het is de leerkracht die het aanbod aanstuurt waarbij vooral frontale onderwijsleergesprekken overwegen. Leerkrachten willen het zo goed doen dat ze in het taalaanbod vaak de klemtoon leggen op louter technische aspecten. Actieve didactische werkvormen om het leren als actief en constructief proces te ondersteunen komen in mindere mate voor. Hierdoor dreigt de aandacht voor taalattitudes vanuit de visie op goed taalonderwijs waarbij kinderen worden gestimuleerd tot het graag communiceren, plezier beleven en creatief omspringen met taal in sommige klassen in de verdrukking te komen.

ICT-toepassingen en -ondersteuning zijn voor het leergebied Nederlands zelden opgenomen in het leerproces.

Materieel beheer

Uitrusting *Leermiddelen*

De school beschikt over de nodige materialen om aan taalonderricht te doen. In de meeste klassen zijn kijk- en leesboeken beschikbaar. Boekpromotie komt aan bod in voorleesboeken, kijkplaten en wanddecoratie. De leerkrachten stimuleren bibbezoek en er is aandacht voor de jeugdboekenweek. De denkkaders vanuit de methode zijn aanwezig en in verschillende groepen beschikken de leerlingen over individuele stappenplannen. De digitale borden worden in alle klassen goed gebruikt als didactische ondersteuning, om lessen te illustreren en leerlingen nieuwsgierig te maken.

Evaluatie **Evaluatiepraktijk**

Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Alle domeinen worden geëvalueerd. In sommige klassen hanteren de leerkrachten naast de methodegebonden ook eigen toetsen. Deze eigen toetsen zijn eerder op inhouden dan op de leerplandoelen afgestemd. Hierdoor is de evaluatie in mindere mate in overeenstemming met de bedoeling van het aanbod. In een aantal klassen is de evaluatie voor bepaalde domeinen te weinig gericht op communicatieve vaardigheden. Leerkrachten hanteren nog te weinig verschillende evaluatievormen die en de kennis en de vaardigheden en attitudes voor dit leergebied in kaart brengen zoals het leerplan dit aangeeft.

De gegevens van testen en toetsen zijn in het leerlingvolgsysteem vastgelegd. Dit is voorlopig vooral georiënteerd op gegevensverzameling en in beperkte mate op het aansturen van een procesmatig zorgbeleid op maat van alle kinderen.

Evaluatie **Rapporteringspraktijk**

Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie

Deze school kent voor het leergebied Nederlands een sterke rapporteringscultuur om zowel aan interne als externe betrokkenen de evaluatiegegevens van de leerlingen te communiceren. Maandelijkse en halfjaarlijkse rapporten weerspiegelen de resultaten van de verschillende testen en toetsen. Dit gebeurt vooral cijfermatig.

Duidelijke boodschappen over de verwachtingen en commentaren over de prestaties zorgen zowel op de maandrapporten als op de halfjaarlijkse rapporten voor de nodige duiding. Het resultaat van een technische leesvaardigheidstoets wordt meegedeeld en er is aangegeven wanneer de leerling extra ondersteuning voor spelling of leesvaardigheid krijgt.

Niet alle domeinen van het leergebied Nederlands op het rapport zijn correct weergegeven zoals beschreven in de decretale bepalingen. Opvallend is het onevenwicht in de puntenweging van communicatieve vaardigheden.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De brede gegevensverzameling van de mogelijkheden en de taalbehoeven van de leerlingen leidt tot een duidelijke beeldvorming van de beginsituatie. De school heeft vanuit haar zorgwerking aandacht voor het versterken van de taal voor anderstaligen of taalzwakke leerlingen. Leerlingen die vooral voor technische aspecten van het taalonderwijs dreigen uit te vallen, krijgen doorgaans met succes individuele ondersteuning vanuit de zorgwerking. Naast de aanwakking van het spellinggeweten en de leesnauwkeurigheid wordt in de bovenbouw in het bijzonder gelet op de leessnelheid in functie van het studerend lezen en leren met het oog op het vervolgonderwijs.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

De leerkrachten namen recent deel aan teamgerichte informatiemomenten met het oog op de aankoop van een nieuwe taalmethode en nascholing over de voorstelling van het nieuwe leerplan. Sommige leerkrachten hebben het nog moeilijk met de visie van de eindtermen Nederlands met name: de taalvaardigheid centraal stellen met het accent op communicatie.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in onvoldoende mate. De visie de eindtermen en het leerplan op goed wereldoriënterend onderwijs is nog niet voldoende beheerst en in praktijk gebracht door de meeste teamleden. Het onderwijsaanbod wordt te weinig doelgericht uitgebouwd, is onvoldoende leerplandekkend en er is veelal een onevenwichtige benadering vanuit de verschillende domeinen. De verticale samenhang is te beperkt. De evaluatiepraktijk is te weinig afgestemd op kennis, vaardigheden en attitudes.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Onder meer omwille van een zeer enthousiast leerkrachtenteam kiest de school ervoor om het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie zelf samen te stellen. Alle leerkrachten verwijzen voor hun activiteitenplanning naar leerplandoelen. Toch is het leerplan voor het onderwijsaanbod nog onvoldoende richtinggevend. Niet alle leerplandoelen en eindtermen komen aan bod.

Voor de planning van het onderwijsaanbod zijn het doorgaans de leerkrachten die de thema's bepalen. Vooral inhouden worden vooropgesteld waaraan activiteiten worden gekoppeld. Daarna pas worden bepaalde leerplandoelen geselecteerd. Ondanks de doorgaans zeer sterke samenwerking tussen de verschillende parallelklassen en de goedbedoelde initiatieven maken de meeste leerkrachten hierbij nauwelijks een onderscheid tussen een cursorisch en een thematisch aanbod waardoor het evenwicht tussen de verschillende domeinen vaak zoek is. Wereldoriëntatie neigt voor sommige thema's naar zaakvakkenonderwijs.

Bovendien worden en het aanbod en de vooropgestelde doelstellingen niet per graad verankerd zoals het leerplan dit voorschrijft. De domeinen techniek en maatschappij vertonen hiaten in het onderwijsaanbod terwijl voor andere domeinen zoals tijd en ruimte een sterke overaccentuering ontstaat. We kunnen dan ook niet spreken van volledigheid in het aanbod, noch van een thematische benadering. De resultaten van tussentijdse externe toetsen bevestigen deze tekorten. De school stuurde vanuit deze outputgegevens het onderwijsaanbod nog in onvoldoende mate bij.

Een schoolspecifieke inventaris uit het verleden van de vooropgestelde thema's, inhouden en doelen op schoolniveau geeft de hiaten in het aanbod duidelijk aan. Bijsturingen zijn slechts beperkt merkbaar bij sommige leerkrachten en in sommige parallelklassen. De mogelijkheid tot doelenrapportage vanuit een digitale planner, vormt voor de meeste leerkrachten nog geen aanleiding tot evaluatie en bijsturing van het aanbod. De weinig kritische zin bij de selectie van de leerplandoelen in de digitale agenda bemoeilijkt een objectieve analyse van het doelenaanbod.

Enige continuïteit is te merken bij het gebruik van tijd- en ruimtekaders die in zekere mate dynamisch worden gebruikt. Ook het aspect actualiteit komt in meerdere klassen via diverse kanalen expliciet aan bod.

De leergebiedoverschrijdende initiatieven zijn nog te weinig geënt op de vooropgestelde eindtermen en/of het ontbreekt aan duidelijke afspraken voor integratie in het leergebied wereldoriëntatie. Leren leren komt in bepaalde groepen vooral tot uiting met het oog op het instuderen van inhouden.

Vooral in de hogere klassen hypothekeert een overwegend cursorische en detaillistische benadering een brede harmonische vorming. De inhouden zijn sterk kennisgericht en soms afhankelijk van de interesses van leerkrachten. Dit heeft tot gevolg dat leerkrachten in hun enthousiasme bepaalde zaken te diepgaand of te gedetailleerd aanbieden waardoor ze in tijdsnood komen om het leerplan volledig aan te bieden.

In verschillende klassen resulteert een sterke sturing vanuit de leerkracht in frontaal klassikaal onderwijs. Hierdoor gaan kansen verloren om leerlingen vanuit een ontdekkende en onderzoekende houding te laten experimenteren of om meer zelfstandig leerinhouden te verwerven. Anderen hebben dit echter begrepen en bieden uitdagende activiteiten aan waarbij leerlingen ontdekkend experimenterend mogen handelen om tot leren te komen.

Doorgaans worden de extramurale activiteiten zeer behoorlijk uitgewerkt en sluiten ze aan bij het aanbod. In meerdere klassen komen experts op bezoek. Beide initiatieven verhogen de werkelijkheidswaarde van het aanbod en bieden kansen om de leerlingen attitudes bij te brengen. Een overwegend goed gebruik van digitale borden ondersteunt de werkelijkheidswaarde van het aanbod. Individueel ICT-gebruik als bron van onderzoek komt in sommige klassen weinig aan bod tijdens de lessen.

Materieel beheer**Uitrusting**

Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Met uitzondering voor het domein techniek, beschikt de school over de nodige ontwikkelingsmaterialen en leermiddelen om de leerplandoelen te realiseren. In de meeste klassen ondersteunen platen aan de klaswanden, kijktafels, diverse educatieve boeken en het digitale bord het onderwijsleerproces.

Evaluatie**Evaluatiepraktijk**

Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

In de meeste klassen zijn de evaluaties afgestemd op de leerinhouden en te weinig op de leerplandoelen. Dit betekent dat ze zeer eenzijdig gericht zijn op kennis en weetjes en dat evaluaties van vaardigheden en attitudes veelal ontbreken. In enkele klassen zien we voorzichtige initiatieven om vaardigheden te evalueren. De evaluaties staan niet in functie om de talenten en de interesses van de leerlingen voor de verschillende domeinen van het leergebied wereldoriëntatie in kaart te brengen.

Evaluatie**Rapporteringspraktijk**

Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie

Het leergebied wereldoriëntatie komt aan bod op de tussentijdse rapporten en nauwelijks op de maandrapporten. De weergave in een globaal cijfer voor dit leergebied geeft een onnauwkeurig beeld over de voortgang van de leerlingen en over het bereiken van de leerplandoelen. De specifieke talenten van de kinderen worden niet in kaart gebracht in functie van communicatie met de ouders en keuzes die leerlingen kunnen maken in het vervolgonderwijs. Een uitzondering is de aanzet in een enkele klas om technische vaardigheden te meten en in kaart te brengen. Bovendien is de impact op het al dan niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs voor dit leergebied onduidelijk.

Begeleiding**Leerbegeleiding**

Beeldvorming
Zorg

Vanuit de zorgwerking zijn er indicaties dat leerlingen die moeite hebben met technische leesvaardigheden en strategieën ondersteund worden bij het verwerven van tekstbegrip voor dit leergebied.

Professionalisering**Deskundigheidsbevordering**

Ondanks de goedbedoelde initiatieven vanuit de school en van de leerkrachten heeft dit team zich de visie en de uitgangspunten van goed wereldoriënterend onderwijs nog niet eigen gemaakt. De nood aan concrete inhoudelijke leerplanstudie dringt zich dan ook op.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en woonbaarheid'?

Op basis van het onderzoek ter plaatse tijdens het vooronderzoek en tijdens de doorlichting, de analyse van documenten en het gesprek met de preventieadviseur en leden van het schoolbestuur, is er voldoende indicatie dat de instelling voldoet aan de minimale vereisten in verband met de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het schoolbeleid toont voldoende bereidheid om de opgesomde tekorten en aanbevelingen te prioriteren en aan te pakken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Rapporteringspraktijk

- Doelgerichtheid** De school beschikt over richtlijnen en afspraken voor haar rapporteringspraktijk. Hierbij zijn vooral de resultaten van toetsen, testen en cognitief gerichte vaardigheden onderwerp van rapportering. Voor verschillende leergebieden is de evaluatie en bijgevolg ook de rapportering niet afgestemd op de leerplandoelen, de ontwikkelingsdoelen of de eindtermen. Ontwikkelingen die per definitie moeilijk meetbaar zijn, worden eveneens in een cijfer vertaald of komen niet aan bod. Uit de veelal eenduidige cijfers valt moeilijk te achterhalen welke talenten bij de leerlingen voor onder meer muzische vorming, wereldoriëntatie en lichamelijke opvoeding bovendien. Niet over alle leergebieden en leergebiedoverschrijdende thema's wordt gerapporteerd. De vraag dan kan ook worden gesteld in welke mate de rapportering een volledig beeld geeft voor alle leergebieden en alle eindtermen aan de ouders en om het getuigschrift basisonderwijs toe te kennen.
- Ondersteuning** De school voorziet in voldoende structuren om de diverse evaluatiegegevens uit zowel de klaswerking als uit de zorgklas aan de verschillende betrokkenen te rapporteren. In de kleuterafdeling zijn er de informele en formele gesprekken. Eigen observaties voeden de formele overlegmomenten met het zorgteam en vinden een plaats in het kindvolgsysteem. Overgangsgesprekken tussen leerkrachten zorgen voor een goed beeld bij het begin van het schooljaar. Ook de zorgcoördinator heeft hierin een actieve inbreng. Zowel de competenties van de leerlingen als de ondersteunende zorgmaatregelen worden gecommuniceerd. De heen- en weertas, de website, het kinderwerk en in zekere mate kinddiploma's weerspiegelen de ontwikkeling van de kleuters. In de lagere afdeling wordt de leer- en leefvordering vooral in periodieke rapporten en in het leerlingvolgsysteem vastgelegd.
- Doeltreffendheid** In de kleuterafdeling zijn er nog maar weinig afspraken over het verzamelen van observatie- en evaluatiegegevens met het oog op rapportering. De diverse begrippenlijsten worden nog niet functioneel gebruikt. Ook in de lagere afdeling is er voor dit proces, ondanks de sterke parallelwerking, maar weinig inhoudelijke communicatie over de klassen heen. Er worden nog geen doeltreffende methodieken gebruikt om de evaluaties voor alle leergebieden doelgericht in kaart te brengen en de rapportering af te stemmen op de visie van de verschillende leerplannen. Daarenboven zijn de gegevens uit de rapporten nog maar weinig gericht op bijsturing van zowel het didactisch proces van de leraar als het leer- en ontwikkelingsproces van de leerlingen.

Ontwikkeling Het beleid geeft aan open te staan voor ideeën en suggesties van derden. Uit een ouderbevraging blijken tekorten in de frequentie van oudercontacten. Deze tekorten zijn gekend en bijgestuurd. Uit interne evaluaties komt duidelijk naar voor dat de rapportering door meerdere leerkrachten in vraag wordt gesteld. Dit leidde nog niet tot prioritering en gerichte nascholing. De school is tot op heden nog maar beperkt op zoek geweest naar de meest effectieve methode om voor alle leergebieden zowel de vaardigheden, de kennis als de attitudes van leerlingen doelgericht in kaart te brengen. De school staat voor haar proces van rapportering nog aan het begin van een ontwikkeling om aan de hand van een doelgerichte evaluatie van de leerplandoelen haar resultaatsverplichting van de eindtermen in kaart te brengen.

4.2 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Leerkrachten geven aan dat ze kansen krijgen tot het volgen van nascholingen. Omwille van het ontbreken van vooropgestelde verwachtingen, tekenen sommige leerkrachten eerder sporadisch en op vrijwillige basis in op een divers nascholingsaanbod. De teamgerichte nascholing en studiedagen zijn vooral gericht op de directe bruikbaarheid van praktische aangelegenheden zoals de verkenning van taalmethodes, van een digitaal programma voor dyslectische kinderen en het werken met digitale borden en planners. In beperkte mate staan pedagogische studiedagen in het teken van diepgaande leerplanverkenning en/of een verdieping van bepaalde domeinen. Dit was onder meer het geval voor het domein techniek. De schoolprioriteiten zijn weinig gekend en doorleefd bij de teamleden en niet gekozen vanuit een schoolinterne evaluatie. Zelden vloeien nascholingsinitiatieven voort uit schoolevaluaties, klasobservaties en/of functioneringsgesprekken. Hierin ligt een duidelijke opdracht vervat voor de nieuwe directeur.

Ondersteuning De verslagen van personeelsvergaderingen geven aan dat er doorgaans een evenwichtige mix van organisatorische afspraken, visie-ontwikkeling, samenwerkings- en overlegmomenten zijn met af en toe kansen voor ondersteuning door externen. De meeste leerplannen werden op personeelsvergaderingen aangeboden en er werd in het verleden enige ondersteuning aangeboden om leerkrachten aan te manen hun leerplannen goed te kennen. Prioriteiten worden niet op langere termijn gepland. Het nascholingsplan is dan ook eerder een inventarisatie van korte termijninitiatieven. Al naar gelang de praktische organisatie zijn een aantal nascholingen gezamenlijk aangeboden vanuit de scholengemeenschap. Er is ervaringsuitwisseling met andere scholen van de scholengemeenschap voor ICT, zorg en bewegingsopvoeding. Hospiteerbeurten en professionele uitwisselingsbezoeken komen niet voor. Er is een sterke ondersteuning voor beginnende leerkrachten om vanuit een intern systeem van meterschap de schoolwerking te leren kennen.

- Doeltreffendheid** Er is een sterk divers beeld van de weerslag op de klaspraktijk van de gevolgde teamgerichte nascholingen en studiedagen. Dit geldt zowel voor nascholingsinitiatieven tijdens personeelsvergaderingen als deze tijdens studiedagen. Ondanks de inspanningen voor leerplanstudies is de visie ervan voor verschillende leergebieden nog altijd niet gekend, doorleefd en bij sommige teamleden aanvaard. Bijgevolg is de verwachte aanpak zoals de leerplannen die voorschrijven in een aantal klassen nog altijd niet geïmplementeerd. Dit is vooral het geval in de lagere afdeling voor de leergebieden Nederlands, wereldoriëntatie en muzische vorming. De individuele nascholingsinitiatieven vinden doorgaans wel weerklank in de eigen klassen/of de parallelklassen.
- Ontwikkeling** Verschillende leerkrachten zijn veranderings- en vernieuwingsgezind en allen nemen ze hun opdracht sterk ter harte. Het gebrek aan sturing inzake professionalisering zorgde ervoor dat zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling talrijke onderwijsvernieuwendes initiatieven een eigen leven leiden binnen de parallelklassen. Deze goedbedoelde initiatieven zijn te weinig gericht op een algemene visie en kennen bijgevolg geen draagkracht over de klassen heen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Besluitvorming, GOK- en zorgbeleid, Kwaliteitszorg, Leiderschap, Talenbeleid, Visieontwikkeling	De nieuwe directeur aanziet de school met de twee vestigingsplaatsen als een totaliteit en wil dit door haar expliciete aanwezigheid zichtbaar maken. Ze wil een directeur zijn met een gezicht en zich als directeur en als moederfiguur profileren om de open communicatie met ouders, leerkrachten en externen te verzekeren. Om dit te verwezenlijken ziet de directeur zichzelf vooral als een architect-metselaar en een coach, waarbij ze duidelijk vertrouwt op medewerkers, hun opinie beluistert en hen ruimte geeft in de taakuitvoering. Daarnaast wil ze de medewerkers betrekken bij het werk en mensen duidelijk leiden. Dit beeld wordt door de teamleden bevestigd. De directeur laat zich in haar taak niet specifiek ondersteunen door beleidsondersteuners. De interne deskundigheid vanuit de zorgcoördinatie wordt duidelijk afgebakend binnen de zorgwerking en de schoolprojecten. Interne deskundigheid wordt voor diverse activiteiten en onderwerpen aangewend vanuit werkgroepen.
--	---

De visie wordt vooral aangestuurd vanuit het beleid en in mindere mate vanuit een actieve participatie van het team. De directeur is zich bewust dat er voor dit proces nog een weg af te leggen is. Zij wil dit aansturen door in de nabije toekomst een expliciet nascholingsaanbod en tussentijdse evaluaties in te bouwen vanuit gerichte observaties en functioneringsgesprekken. De directeur wil hiervoor een inventaris maken, het traject bepalen en leerkrachten meer voor pedagogisch didactische verantwoordelijkheden plaatsen. Op die manier moeten de leerplannen drager worden van de visie op goed onderwijs voor alle leergebieden.

Het beleid voorziet heel wat afspraken voor vooral het organisatorisch functioneren van het schoolleven. Dit resulteert in concrete afspraken die door de leerkrachten zijn gekend en nauwgezet worden opgevolgd. Dit leidt ertoe dat deze school zich een voorbeeld mag noemen voor haar efficiënte schoolorganisatie. Omwille van de ruime didactische vrijheid van de teamleden en de beperkte opvolging op de klasvloer is dit minder het geval voor het inhoudelijk aanbod van verschillende leergebieden. Dit zorgt voorlopig voor een weinig coherente inhoudelijke en procesmatige aanpak op schoolniveau. Onlangs werden heel wat afspraken digitaal vastgelegd in het schoolwerkplan.

Het vorige doorlichtingsverslag, nu toch al dertien jaar geleden, werd slechts beperkt aangewend om de kwaliteitsbevordering van de school verder te ontwikkelen en prioriteiten voorop te stellen. Enkele tevredenheidsonderzoeken uit het verleden en onderzoeken van deelaspecten van het schoolfunctioneren werden geanalyseerd en leidden tot concrete acties en ingrepen. Ondanks het ontbreken van een eigen formele sterkte-zwakte analyse kent de directeur de werkpunten van de school. Ze wil dan ook de interne kwaliteitszorg bewaken aan de hand van ijkmomenten en daaraan de nodige bijsturing koppelen. De directeur geeft ook duidelijk aan open te staan voor externe auditbesluiten. Hoewel de school aangeeft dat ze constant haar werk in vraag stelt, is het onduidelijk in welke mate de processen van de kwaliteitscirkel effectief werden toegepast.

De school heeft een visie op talenbeleid met concrete actiepunten. Die acties zijn vooral in het zorgbeleid geïntegreerd. Het team heeft in beide niveaus goed zicht op de taalbehoeften van de kinderen. Het onderwijs voor het leergebied Nederlands is in de lagere afdeling pas vanaf dit schooljaar volledig conform aan het leerplan. De aandacht voor het ontwikkelen van communicatieve vaardigheden is groeiend. De afspraken over het gebruik van het Standaardnederlands en de communicatie met de ouders zijn goede praktijkvoorbeelden. De omgang met cultuur- en taaldiversiteit in het kleuteronderwijs is een aandachtspunt. Het beleid kan ook nog meer werk maken van een systematische evaluatie van het talenbeleid met het hele schoolteam.

Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de analyse van data die de noden van de leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft een visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. De vooropgestelde doelen zijn operationeel geformuleerd op leerlingenniveau en de acties sluiten aan bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie faciliteert het bereiken van de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

De acties (op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau) die de school uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook aandacht voor kleuterparticipatie.

Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid, en communiceert dit met het team.

De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van sommige teamleden in functie van het schooleigen zorg-en gelijkekansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De inspanningen in het kleuteronderwijs om het ontwikkelingsaanbod aan een referentiedocument te koppelen.
- Het aanbod voor Nederlands en wereldoriëntatie in de kleuterafdeling dat voldoende aansluit bij de ontwikkelingsdoelen.
- Het onderwijsaanbod voor Nederlands in de lagere afdeling dat voldoende is afgestemd op de eindtermen.
- De uitrusting van de klassen met leermiddelen die de ontwikkeling bij kleuters en het leerproces bij de leerlingen in de lagere afdeling stimuleren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De bereidheid van het beleid en de teamleden om te reflecteren over de kwaliteit van de onderzochte processen met het oog op kwaliteitsbewaking en bijsturing.

Wat betreft het algemeen beleid

- De organisatie van het schoolleven in het algemeen.
- De voorziening in structuren met als resultaat een zeer nette en ordentelijke school en schoolomgeving.
- De betrokkenheid van alle teamleden bij het onderwijsproces op klasniveau.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Concretere afspraken maken over de referentiedocumenten, waardoor er eenduidigheid is over de doelenkeuzes en over de bewaking van het aanbod.
- Afspraken maken tussen de leeftijdsgroepen in het kleuteronderwijs over het aanbod van ontwikkelingsinhouden en streefwoordenschat.
- In de kleuterafdeling de onderwijstijd optimaal gebruiken door terugkerende activiteiten af te stemmen op de ontwikkeling van de kleuters.
- De leerlingbetrokkenheid verhogen voor Nederlands en wereldoriëntatie in de lagere afdeling door communicatieve vaardigheden en actieve werkvormen voorop te stellen.
- De inspanning verhogen om meer te differentiëren en te individualiseren in de lagere afdeling voor beide onderzochte leergebieden.
- De evaluatie van wereldoriëntatie in de lagere afdeling afstemmen op de uitgangspunten van de leerplannen en op volledigheid.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Diepgaande studie van verschillende leerplannen met het oog op de inhoudelijke en didactische toepassing ervan in de klaspraktijk.
- De puntenweging in de rapportering en/of de rapporteringsvorm voor de verschillende leergebieden afstemmen op de visie van de leerplannen en eindtermen.
- De volledigheid van de rapportering in de lagere school voor alle leergebieden en leergebiedoverschrijdende eindtermen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De specifieke schoolbehoeften in kaart brengen en deze op korte en middellange termijn prioriteren.
- Doelgerichte team- en individuele nascholingsinitiatieven koppelen aan de vooropgestelde prioriteiten en aan individuele noden van teamleden.
- De effecten van gevolgde nascholingsinitiatieven in kaart brengen, borgen en bijsturen.
- Voorzien in de noodzakelijke materialen voor het domein techniek.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het bereiken van de eindtermen wereldoriëntatie in de lagere afdeling door een volledig aanbod, verticale samenhang op basis van het leerplan en een evenwicht tussen de domeinen.

Wat betreft de regelgeving

- De notulen van de beraadslaging van de klassenraad over de toekenning van de getuigschriften opmaken en bijhouden zoals in de omzendbrief aangegeven. (omzendbrief BaO/98/11)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **11-10-2016** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Peter De Clerck de inspecteur-verslaggever	Ilse Vervaeck de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	